

Հոգեշսսգեսs-Hokehankisd

In Memory of: AGNOUNI (KHACHADOUR MALOUMIAN); SOPHIA & LEVON HAGOPIAN; GEORGE & BEATRICE LAZARIAN; KAREKIN & VIRGINIA SEROONIAN; SAMUAL & AGNES EREMIAN; ARAXIE PROODIAN; UNGH. HAIGANOUSH

GARABEDIAN; DORIS NORIAN LENTZ; ARPCASE KILERJIAN; HAGOP "JACK"

MOORADIAN; ALICE HAIGAZIAN BERMAN; GENEVIEVE YEGESHIAN; UNGER YERVANT

& HELEN TERZIAN; UNGER ALBERT & UNGH. QUEENIE BAGIAN; KIRAKOS

VAPURCIYAN; GOUREN & MARGARET ASSATURIAN; UNGH. ALICE NORIAN; SARA

ARAKELIAN; MARIE YESSAYAN

Requested by: ARS Mid Council, Maro, Sybille, Shakeh, Tzolig and Zabel chapters

In Memory of: SETRAK KUESBEGIAN; HOVNAN KESHISHIAN; SARKIS KENDIRJIAN Requested by: Der Hrant and Yn Tamar Kevorkian, & Nareg; Dirahayr Movses and

Diramayr Vicktor Kevorkian

In Memory of: HAGOP TASHJIAN

Requested by: Mardig, Sosi, Shant and Lucig Palanjian

In Memory of: CHRIS AND VIOLET ZENNEDJIAN

Requested by: Navasart and Susie Mardoyan & family

In Memory of: ARMEN BAGIAN

Requested by: Phillip and Cynthia Kashigian

In Memory of: ROXIE VOSGERCHIAN (13 YRS)

Requested by: Aram and Violet Gavoor

In Memory of: RUTH VARTANIAN (6 YRS)
Requested by: Aram and Violet Gavoor

In Memory of: AVEDIS TCHOLAKIAN

Requested by: Sarkis Tcholakian and family; Arsen Terjimanian and family

Prayers for speedy recovery and good health are requested:

For: May Kafafian
By: ARS Sybille Chapter Members

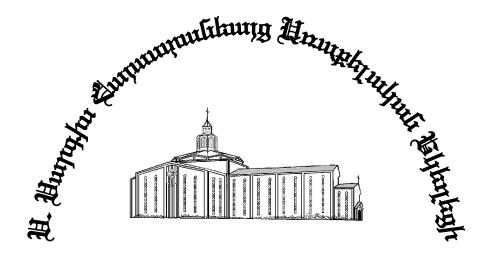

Coffee hour today is provided by

ARS Mid Council and

Maro, Sybille, Shakeh, Tzolig and Zabel Chapters,
in loving memory of their deceased members and benefactors.

St. Sarkis Armenian Apostolic Church February 22, 2015

Second Sunday of Great Lent—Expulsion

Morning Service: 10:00 am Divine Liturgy—10:45 am

♦ DAILY READINGS ♦				
F E B R U A R Y	23	1 Samuel 1:1-23; Proverbs 1:1-33; Jeremiah 1:1-10		
	24	1 Samuel 1:23-2:26; Proverbs 2:1-3:10; Jeremiah 1:11-2:3		
	25	Exodus 2:11-22; Joel 2:1-11; Micah 3:1-7		
	26	1 Samuel 3:21-4:18; Proverbs 3:11-4:14; Jeremiah 2:31-3:16		
	27	Deuteronomy 7:11-8:1; Job 9:1-10:2; Isaiah 40:9-17		
	28	Proverbs 11:2-11; Isaiah 61:3-7; 2 Timothy 4:1-8; John 10:11-16		

S․ Հրանդ Քոնյ․ Գէորգեան, Հովիւ Rev. Fr. Hrant Kevorkian, Pastor

Phone: 313.336.6200 - Cell: 857.318.9799 - Fax: 313.336.4530

Church E-mail address: office@saintsarkis.org

St. Sarkis Website: www.saintsarkis.org

After business hours, or in case of emergency, please contact Der Hrant on his cell phone.

Պօգոս Առաքեոյի Կորքէ Հռանոյեցիներուն Գրուած Նանոկէն (12:1-13:10)

Ուստի, եղբայլուեր, քանի Աստուած ա՛ յնքան ողորմած եղաւ մեղի Հանդէպ, կ՝ աղաչեմ որ դուք ձեղ ||ատուծոլ ընմայէք որպէս կենդանի գոՀ մը` իրեն վերապաՀուած, որովՀետեւ ատիկա է Աստուծոյ ուղած Հոդեւոր պաշտամունքը։ Այս աշխարհի մարդոց վարմունքը մի ընդօրինակեք, այլ նորոգուած միաքով նոր մարդ եղէք, որպէսգի ձեր փորձառութեամբ ընտրէք լաւր, գիտնալով վատուծոյ կամքը, այսինքն` ինչ որ բարի է, ընդունելի է իրեն եւ կատարեալ։ իննի տրուած []ստուծոլ ՀնորՀքով Հետեւեալ պատուէրը կու տամ իւրաքանչիւրիդ.- [[եծամիտ մի րլյաք. ընդՀակառակը, միշտ Համեստ եղէք եւ միայն Լիստուծմէ ձեզի տրուած Հաւատքին չափով գնաՀատեղէք դուք ձեզ: Ինչպէս մեր մարվինը բազմաԹիւ անդամներ ունի, անոնգ պաշտօնը նոյնը չէ սակայն, այնպէս ալ Քրիստոսի միացած րլլալով՝ մենք բոլորս մէկ մարմին ենք։ Թէպէտ որպէս անդամներ իրարու կապուած ենք, բայց Աստուծոյ շնորՀքը իւրաքանչիւրիս տարբեր պարդեւ տուած է, որ պէտք է գործածենք։ Էլժէ մարդարէութեան պարդեւր ունինչ՝ պէտք է պատգամենք մեր Հաւատքին Համեմատ։ Էքժէ ծառայելու չնորՀքը տրուած է պէտք է ծառայենք։ Իլժէ ուսուդանելու ձիրքը ունինք` պէտք է ուսուդանենք։ Իլժէ յորդորելու կարողութիւնը ունինք` պէտք է յորդ-որենք։ Իր ունեցածը ուրիչներուն բաժնողը առատօրէն թող բաշխէ։ Վերակացու եղողը եռանդագին թող աշխատի։ Ողորմութիւն ընտղը ինուռւթեամբ թող ընկ։

Ձեր սերը Թող անկեղծ ըլլաց։ Ատեցէք ի՞նչ որ չար է եւ բարիի՞ն կառչած մնացէք։ Եղբօր պես իրար սիրեցէք գորովանքով։ Յարգելու մեջ իրար գերազանցեցէք։ Եռանդագին աշխատեցէք առանց ծուլանալու։ Չերժեռանդ Հոգիով Տիրոջ ծառացեցէք։ Յոյսով ուրախացեք, նեղուժեանց մեջ Համբերող եղեք, յարատեւ աղօխեցէք։ Արրիքի մեջ եղող եղբայներուն օգնեցէք եւ միշտ Հիւրասեր եղեք։ ՕրՀնեցէք ձեղ Հալածողները. մի անկծէք, այլ օրՀնեցէք։ Ուրախացողներուն Հետ ուրախացեք եւ լացողներուն Հետ ուրախացեք եւ լացողներուն հետ ուրախացեր եւ լացողներուն հետ ուրախացեր եւ լացուն են արդուն հետ ուրախացեր և նարդոց ալ ընկերուխին Հանդեպ նոյն վերաբերումը ունեցեք. մեծամիտ մի ըլլաք, իսնսարՀ մարդոց ալ ընկերուխին ընհելու զիջեցէք, եւ դուք ձեղ իմաստուն մի Համարեթ։

Մի պարտուիր չարէն, այլ բարիով յաղթե չարին։

Ամենս մարդ պետք է Հաազանդի պետական իշխանտւնեանց, որովՀետեւ առանց Աստուծոյ խորտումեան իշխանտւնիան չի կլնար ըլլալ եւ դոյունիան ունեցող իշխանտւնիաները Աստուծմե կարդուած են։ Ուստի, ով որ իշխանտւնեանց կը Հակառակի՝ Աստուծոյ Հրամանին է որ Հակառակած կ՛ ըլլայ, եւ Հակառակոլները իրենք գիրենք դատապարտունեան տակ կը դնեն։ Իշխոմները վախ չեն պատճառեր բարիք դործուրներուն, այլ միայն չարադործներուն։ Գուն կ՛ ուղե՛ ս իշխանտւնիններ չվաիննալ։ Բարիք դործուրներուն, այլ միայն չարադործներուն։ Գուն կ՛ ուղե՛ ս իշխանտւնիւն է անսիա, քու բարիք դործե, եւ անսի դովասանք կը ըսես. որովՀետեւ Աստուծոյ պաշտճնեան է անսիա, քու բարիքիդ Համար կարդուած։ Իսկ ենժէ չար դործեն վախցիր անսիէ, որովՀետեւ զուր տեղ չէ որ տուր կը կրէ. որպես Աստուծոյ պաշտճնեայ՝ բարկունեանել կը դատե եւ կը պատժե չարադործները։ Աչա նել ինչու՝ պետք է իշխանտւնեանց Հնազանտրիլ ոչ միայն պատիժէն դերծ մնալու, այլ մանաւանդ խիղճով Հանդիստ ըլլալու Համար։ Ատոր Համար է նաեւ, որ իշխանունեանց տուրք կը վճարեք, որպեսզի իբրեւ Աստուծոյ պաշտճնեաներ՝ շարունակեն իրենց այդ դերը կատարել։ Հետեւաբար անոնայներ իւրաքանչիւրին Հադեպ ձեր պարտաւորունինը կատարեցեչ, տուրքը տալով անոր՝ որուն տուրք պետք է տաք, մաքոլ ապոլ անոր՝ որուն մուրը ապատել անոր՝ որուն առւրք կ տաք, ակարսիք եւ յարդելով ան որ որուն արանոր արուն կը պարտիք եւ յարդելով ան որուն յարդանը կը պարտիք։

Ոեւէ մէկուն ոեւէ բանով պարտական մի մնաք. մի միայն իրար սիրելու պարտաւորուժիւնը ունեցէք, քանի որ իր ընկերը սիրողը կատարած կ'ըլլայ Աստուծոյ Օրէնքը։ ՈրովՀետեւ Աստուծոյ պատուիրանները, «Մի չնար, մի սպաններ, մի դունար, սուտ վկայուժիւն մի ըներ, մի ցանկար» եւ միւս բոլորը, իստացած են սա միակ պատուիրանին մէջ. «Սիրէ ընկերդ քու անձիդ պէս»։ Ով որ իր ընկերը կը սիրէ, չարիք չ'ըներ անոր։ Ուրեմն սիրել` կը նչանակէ Աստուծոյ Օրէնքը ընմն դործադրել։

The Armenian Genocide
100th Year of Remembrance: 1915-2015

The Armenian Churches of Greater Detroit Genocide Centennial Committee

Living the Gospel of Christ:

Legacy of Our Martyrs

Կը յիշեմ եւ կը պահանջեմ I remember and I demand

St. John Armenian Apostolic Church

St. Sarkis Armenian Apostolic Church

St. Vartan Armenian Catholic Church

Armenian Congregational Church

January 19, 2015

Dear Members of the Detroit Armenian Community:

The four Greater Detroit Armenian Churches will jointly commemorate the Centennial of the Armenian Genocide of 1915 to honor the memory of our 1.5 million Martyrs. Activities will include an Ecumenical Worship Service at St. Mary Antiochian Orthodox Basilica in Livonia on April 24, 2015, and an Armenian Community Choral in Celebration of our Culture and Music on June 19, 2015, at the Max Fischer Orchestra Hall in Detroit. Both of these events will be unique in the history of the Detroit Armenian Community.

Of course, the magnitude of such undertakings entails countless hours of planning, organization, and funding. In conjunction with the aforementioned Commemorative events, plans have been underway for an art installation of historic Armenian Churches, a mural depiction of Genocide to rebirth, extensive public relations/media coverage, sound systems, and a reception.

We are confident that our community would want to financially support this endeavor to respectfully commemorate and honor the ultimate sacrifice of the 1.5 million Armenian Martyrs one hundred years ago as well as to celebrate their canonization and the rebirth of the Armenian people and nation. For your convenience, we have enclosed an envelope to remit your contribution to participate in this historic tribute. You may make your check payable to any of the four Armenian Churches listed and return it in the enclosed envelope.

Thanking you in advance for your consideration and generosity, we remain

Respectfully yours,

Armenian Churches of Greater Detroit - Genocide Centennial Committee,

Steering Committee

On Manouk Derovakimian,

Co-Chairman

Dn. Richard Norsigian,

Co-Chairman

Fundraising

Mrs. Simoné Topouzian,

Co-Chairperson

Dr. Gary Zamanigian,

Co-Chairperson

22001 Northwestern Highway

Southfield, MI 48075

4

248,569,3405

Fax: 248.569.0716

<u>LENTEN SUNRISE SERVICE: 11:00AM—12 NOON</u> *February 25, March 4, 11, 18, and 25*

LENTEN PEACE AND COMPLINE SERVICES: 6:30-7:30 PM February 27; March 6, 13, 20, and 27

February 2015—Calendar of Events	
27	Human Trafficking presentation and discussion—Lillian Arakelian Hall 7:30 Presented by ARS Maro Chapter—Free admission Elizabeth Campbell, U of M Law professor—Vahan Zanoyan, Author and speaker.

March 2015—Calendar of Events		
7	Isabel Bayrakdarian Concert—7:00 pm Presented by the Armenian Genocide Centennial Committee.	
8	Herand Markarian Lecture— Lillian Arakelian Hall 1:00 Presented by Hamazkayin Armenian Educational & Cultural Society	
11	Ladies' Guild Michink Lenten Luncheon	
14	Michink Lenten Dinner—ARS Shakeh Chapter	
16	Guardians of Music—A History of Armenian Music in Detroit Detroit Public TV—9:30 pm	
29	Palm Sunday Dinner — Taline and Friends Concert	

Nicole's Mission Trip

Nicole Sarkisian, 16 year old granddaughter of Albert & Geno Sarkisian, will be participating in a Mission Trip to Armenian this summer to work in Armenian orphanages helping with education, nutrition, and clothing programs of the Paros Foundation.

Between now and June, Nicole will be collecting pop bottles and cans to raise funds to donate to the Paros Foundation, in conjunction with the service portion of her trip. If you are interested in contributing to her fundraising efforts, please drop off your empty cans or bottles in the containers labeled "Nicole's Mission Trip" near the Fellowship Hall.

Just pop bottles and cans—no personal monetary donations necessary; if you would like to donate to the Paros Foundation, you may make a check payable to them and give it to her. Thank you.

The Epistle of St. Paul to the Romans 12:1-13:10

Therefore, I urge you, brothers, in view of God's mercy, to offer your bodies as living sacrifices, holy and pleasing to God--this is your spiritual act of worship. Do not conform any longer to the pattern of this world, but be transformed by the renewing of your mind. Then you will be able to test and approve what God's will is--his good, pleasing and perfect will. For by the grace given me I say to every one of you: Do not think of yourself more highly than you ought, but rather think of yourself with sober judgment, in accordance with the measure of faith God has given you. Just as each of us has one body with many members, and these members do not all have the same function, so in Christ we who are many form one body, and each member belongs to all the others. We have different gifts, according to the grace given us. If a man's gift is prophesying, let him use it in proportion to his faith. If it is serving, let him serve; if it is teaching, let him teach; if it is encouraging, let him encourage; if it is contributing to the needs of others, let him give generously; if it is leadership, let him govern diligently; if it is showing mercy, let him do it cheerfully. Love must be sincere. Hate what is evil; cling to what is good. Be devoted to one another in brotherly love. Honor one another above yourselves. Never be lacking in zeal, but keep your spiritual fervor, serving the Lord. Be joyful in hope, patient in affliction, faithful in prayer. Share with God's people who are in need. Practice hospitality. Bless those who persecute you; bless and do not curse. Rejoice with those who rejoice; mourn with those who mourn. Live in harmony with one another. Do not be proud, but be willing to associate with people of low position. Do not be conceited. Do not repay anyone evil for evil. Be careful to do what is right in the eyes of everybody. If it is possible, as far as it depends on you, live at peace with everyone. Do not take revenge, my friends, but leave room for God's wrath, for it is written: "It is mine to avenge; I will repay," says the Lord. On the contrary: "If your enemy is hungry, feed him; if he is thirsty, give him something to drink. In doing this, you will heap burning coals on his head." Do not be overcome by evil, but overcome evil with good. Everyone must submit himself to the governing authorities, for there is no authority except that which God has established. God has established the authorities that exist. Consequently, he who rebels against the authority is rebelling against what God has instituted, and those who do so will bring judgment on themselves. For rulers hold no terror for those who do right, but for those who do wrong. Do you want to be free from fear of the one in authority? Then do what is right and he will commend you. For he is, God's servant to do you good. But if you do wrong, be afraid, for he does not bear the sword for nothing. He is God's servant, an agent of wrath to bring punishment on the wrongdoer. Therefore, it is necessary to submit to the authorities, not only because of possible punishment but also because of conscience. This is also why you pay taxes, for the authorities are God's servants, who give their full time to governing. Give everyone what you owe him: If you owe taxes, pay taxes; if revenue, then revenue; if respect, then respect; if honor, then honor. Let no debt remain outstanding, except the continuing debt to love one another, for he who loves his fellowman has fulfilled the law. The commandments, "Do not commit adultery," "Do not murder," "Do not steal," "Do not covet," and whatever other commandment there may be, are summed up in this one rule: "Love your neighbor as yourself." Love does no harm to its neighbor. Therefore love is the fulfillment of the law.

3*իսուս Քրիստաի Աւեսարոնեն ըստ Մատիեյաի* (5*:*17*-*48)

լՐի կածէք թե եկալ լՐովսէսի ()րէնքը կամ մարդարէներու ուսուդումները ջնջելու, չեկալ ջնջելու, այլ ամբողջացնելու։ Հաստատ գիտղէը, որ բոլոր ()րէնքն ու մարգարէութիննները կէտ առ կէտ պիտի իրականանան` առանպ բառ մը իսկ դուրս ձգելու, մինչեւ դալ այն օրը, երբ այս երկինքն ու երկիրը պիտի անգնին։ Ով որ ամենափոքը պատուիրանն իսկ գանց ընէ եւ ուրիչներուն ալ այդաբս սորվեցնե, երկինքի արքայուժեան մէջ յետինը պիտի նկատուի։ Իսկ ով որ գործադրէ պատուիրանները եւ ուսուցանէ, մեծ պիտի րլյալ երկինքի արքայուժեան մէջ։ Կ'րսեմ ձեզի, եխե ուսուցիչներուն ունեցած Հաւատարմութենւին աւելի չրյալ` պիտի չմոննէք երկինքի արքայութիւնը։] սեր էք որ անցեային ըսուած է. «[Րի սպաններ, որովՀետեւ ան որ կր սպաննէ՝ պիտի դատապարտուի»: Իսկ ես կ'րսեմ ձեղի.- Ով որ առանց պատճառի իր եղբօր դէմ բարկանայ, դատարան պիտի յաձնուի։ Ով որ իր եղբայրը լիմար կոչէ, Ատեսն պիտի բերուի. եւ ով որ իր եղբայրը սնմիտ կոչէ, դժոիւքի կրակին պիտի դատապարտուի: Իլժէ գոՀարմնին վրայ ընծադ <u> Սստուծոյ մասուցանելու ատես լիշես որ եղբայրդ վշտացած է քեղմէ, ձգէ ընմադ գոՀարանին</u> առջեւ, գնա նախ Հաշտուէ եղբօրդ Հետ եւ ապա եկուր եւ ընծադ []ստուծոլ մատուդանէ։ երբ մեկը իմուլիը ունի քեղի Հետ եւ դատի կը կանչէ քեղ, սկիզբէն Համաձայնութեան եկուր անոր Հետ` դատարան չինկած, այլապէս քեղ դատաւորին կր յանձնէ, դատաւորն ա` ոստիկանին, եւ բանտ կը նետուիս։ ՎստաՀ եղիր Թէ բանտէն պիտի չելլես, մինչեւ որ տուդանքիդ վերջին դաՀեկանը չվճարես։

Լսեր էջ որ ըսուած է. «Մի շնար»։ Իսկ ես կ՛ ըսեմ ձեղի, թե ով որ ցանկութեամբ նայի որեւէ կնոջ արդ£ն իսկ իր սրտին մէջ շնութիւն ըրած կ՛ ըրայ անոր Հետ։ Եթե աջ աչքդ կը դայթակղեցնե, Հոնսէ եւ նետէ զայն, որովՀետեւ նախնտրելի է որ անդամներէդ մէկը կորմայնես, քոնս թե ամբողջ մարմինով դժոխք նետուիս։ Եթե աջ ձեռքդ կը դայթակղեցնե, կտրէ եւ նետէ զայն, որովՀետեւ նախնտրելի է որ անդամներէդ մէկը կորմայնես, քոնս թե ամբողջ մարմինով դժոխք նետուիս։ Ըսուած է նաեւ «Ով որ իր կինը կ՛ արձակէ, ոնտր արձակման թեռւղթ թեռը տույն»։ Իսկ ես կ՛ ըսեմ ձեղի.- Մն որ առանց պոռնկութեան պատճառի իր կինը կ՛ աձակէ, ինք պատճառ կը դառնայ անոր շնութիւն ընսելուն։ Նոյնպէս, շնութիւն ըրած կ՛ ըլլայ ան` որ կ՛ ամումսանայ արձակուած կնոջ Հետ։

Լսեր էջ նաեւ անդեային ըսուած է. «Երդւնազանց մի ըլլար, այլ կատարէ ինչ որ երդուած էիր Տիրոջ»։ Իսկ ես Կ'ըսեմ ձեզի.- Բնաւ երդում մի ընւէջ, ոչ երկինքի վրայ` որովՀետեւ Աստուծոյ դահն է, ոչ երկրի վրայ` որովՀետեւ անոր ոտքին պատուանդանն է, ոչ Երուսաղէմի վրայ` որովՀետեւ Մեծ Թադաւորին` Աստուծոյ քաղաքն է, եւ ոչ ալ քու դվսուդ վրայ երդում ըրէ, որովՀետեւ չես կրնար մաղ մը իսկ ձերմկցնել կամ սեւցնել: Պարզապէս ձեր Այոն Այո Թող ըլլայ եւ Ոչը` Ոչ։ Անկէ աւելին չարէն կու դայ։

լսեր էջ որ ըսուած է. «Աչքի դէմ աչք պիտի Հատուցանես եւ ակուայի դէմ՝ ակուպ»։ Իսկ ես կ՛ ըսեմ ձեզի.- Մի Հակառակիր քեղի չարիք ընտղին։ ԵԹէ մէկը աջ երեսիդ ապտակ զայննէ միւս երեսդ ալ դարձուր անտր։ Եւ եԹէ մէկը ուղէ քեղ դատի կանչել՝ շապիկդ առնելու Համար, բաճկոնտ ալ տուր անտր։ ԵԹէ մէկը քեղ բռնադատէ մէկ մինս միասին երԹալ՝ իր բեռը շակելու Համար, անտր Հետ երկու մինս ալ դնա։ ԵԹէ մէկը քեղմէ բան մը ինտդրէ՝ տուր, եւ եԹէ մէկը քեղմէ բան մր փոխ առնել ուղէ՝ երես մի դարձներ։

Լսեր էք արդարեւ որ ըսուած է. «Միրէ ընկերդ եւ ատէ Թշնասիդ»։ Իսկ ես կ՛րսեմ ձեղի.Միրեցէք ձեր Թշնասինները, օրՀնեցէք ձեղ անիծողները, բարիք ըրէք ձեղ ատողներուն եւ
աղօխեցէք անունց Համար, որունք ձեղ կը չարչարեն ու կը Հալածեն։ Այսպիսով դուք ձեր երկնաւոր
Հօր զաւակները պիտի դառնաք, որովՀետեւ ան իր արեւը կը ծադեցնէ Թէ չարերուն եւ Թէ
բարիներուն վրայ եւ անձրեւ կը տեղացնէ Թէ արդայներուն եւ Թէ մեղաւոյներուն վրայ։ ԵԹէ
միայն ձեղ սիրուները սիրէք, Աստուծմէ ի՞նչ վարձատրուԹիւն կրնաք սպասել։ Մաքսաւոյներն ալ
նոյնը չե՞ն ըներ։ Նմանապէս, եԹէ միայն ձեր աղդա-կիցներուն Հետ բարեկամուԹիւն ընէք,
ՀեԹանտմսերէն աւելի ի՞նչ ըրած կ՛րկաք։ Մտնը ալ նոյնը չե՞ն ըներ։ Արդ, դուք կատարեալ եղէք,
ինչպէս որ ձեր երկնաւոր Հայրը կատարեալ է։

The Gospel of Jesus Christ According to Matthew 5:17-48

Do not think that I have come to abolish the Law or the Prophets; I have not come to abolish them but to fulfill them. I tell you the truth, until heaven and earth disappear, not the smallest letter, not the least stroke of a pen, will by any means disappear from the Law until everything is accomplished. Anyone who breaks one of the least of these commandments and teaches others to do the same will be called least in the kingdom of heaven, but whoever practices and teaches these commands will be called great in the kingdom of heaven. For I tell you that unless your righteousness surpasses that of the Pharisees and the teachers of the law, you will certainly not enter the kingdom of heaven. "You have heard that it was said to the people long ago, 'Do not murder, and anyone who murders will be subject to judgment.' But I tell you that anyone who is angry with his brother will be subject to judgment. Again, anyone who says to his brother, 'Raca,' is answerable to the Sanhedrin. But anyone who says, 'You fool!' will be in danger of the fire of hell. "Therefore, if you are offering your gift at the altar and there remember that your brother has something against you, leave your gift there in front of the altar. First go and be reconciled to your brother; then come and offer your gift. "Settle matters guickly with your adversary who is taking you to court. Do it while you are still with him on the way, or he may hand you over to the judge, and the judge may hand you over to the officer, and you may be thrown into prison. I tell you the truth, you will not get out until you have paid the last penny. "You have heard that it was said, 'Do not commit adultery.' But I tell you that anyone who looks at a woman lustfully has already committed adultery with her in his heart. If your right eye causes you to sin, gouge it out and throw it away. It is better for you to lose one part of your body than for your whole body to be thrown into hell. And if your right hand causes you to sin, cut it off and throw it away. It is better for you to lose one part of your body than for your whole body to go into hell. "It has been said, 'Anyone who divorces his wife must give her a certificate of divorce.' But I tell you that anyone who divorces his wife, except for marital unfaithfulness, causes her to become an adulteress, and anyone who marries the divorced woman commits adultery. "Again, you have heard that it was said to the people long ago, 'Do not break your oath, but keep the oaths you have made to the Lord.' But I tell you, do not swear at all: either by heaven, for it is God's throne; or by the earth, for it is his footstool; or by Jerusalem, for it is the city of the Great King. And do not swear by your head, for you cannot make even one hair white or black. Simply let your 'Yes' be 'Yes,' and your 'No,' 'No'; anything beyond this comes from the evil one. "You have heard that it was said, 'Eye for eye, and tooth for tooth.' But I tell you, do not resist an evil person. If someone strikes you on the right cheek, turn to him the other also. And if someone wants to sue you and take your tunic, let him have your cloak as well. If someone forces you to go one mile, go with him two miles. Give to the one who asks you, and do not turn away from the one who wants to borrow from you." "You have heard that it was said, 'Love your neighbor and hate your enemy." But I tell you: Love your enemies and pray for those who persecute you, that you may be sons of your Father in heaven. He causes His sun to rise on the evil and the good, and sends rain on the righteous and the unrighteous. If you love those who love you, what reward will you get? Are not even the tax collectors doing that? And if you greet only your brothers, what are you doing more than others? Do not even pagans do that? Be perfect, therefore, as your heavenly Father is perfect.